

DÜZEY C1&C2 Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi doğrultusundadır.
BÖLÜM 1 Okuma Anlama Becerisi

D Ö N E M
Kasım 2019

1. ETKİNLİK

Metni okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Hem bilim adamı, hem sanatçı

Moleküler Biyolog Dr. Metin Aytekin ile bilimi, sanatı ve istemenin esrarlı gücünü konuştuk...

*Bilim ve sanatı başarılı bir şekilde buluşturan isim; Moleküler Biyolog Dr. Metin Aytekin, başarılarının sırrını anlattı bizlere. Orta halli bir ailenin bilim adamı olma hayalleri kuran minik yürekli büyük azimli oğluyken; Amerikan Kalp Derneği'nin düzenlediği ve her sene Amerika genelinde 3 kişiye verilen proje ödülüne **hak kazandı**. Bilim adına ideallerine ulaşan Dr. Aytekin bugün Amerika'da aynı zamanda Türk Klasik musikimizin önemli sazlarından biri olan ney enstrümanına ses ve yürek veriyor. Aslında fotoğrafçılığa da meraklı olan Dr. Aytekin'in bu alanda da ödül ve sergileri mevcut.*



İdeallerine ulaşmış genç bir bilim adamı olarak eğitim hayatınızdan, geçtiğiniz yollardan bahseder misiniz?

Öncelikle böyle bir imkânı sunduğunuz için teşekkür etmek isterim. Sorunuzun cevabı aslında çok uzun anlatılabilir, zira eğer anne karnında eğitimin başladığını düşünürsek o zamandan bugüne kadar olan tecrübelerimin anlatılması isteniyor soruda.

Sanırım validemin hemşire olması belki de işimi sevmeme **vesile olmuş** olabilir. Çünkü en az 3-4 ay validemin çalıştığı hastanede hastalara bakıp, onlarla konuşup dertlerine çare olmaya çalışırken, ben de onun karnında olup biteni anlamaya çalışıyordum diye hayal ederim. Meraklı insanlara pek iyi bakılmaz toplumumuzda; hatta

"çok meraklı" şeklinde kötü eleştirilerde de bulunulur. Tabii ki bunun dozu ve yeri önemlidir; lakin iyi bir araştırmacı mıyım bilmem ama, iyi bir araştırmacının çok meraklı olması ve hayal gücünün kuvvetli olmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Annemin benim hakkımda herkese anlattığı güzel bir anektodum var; küçük Metin daha 5 yaşında bahçede ölü bir kurbağa bulur, içini öyle çok merak eder ki gizlice annesinin sezaryen için kullandığı ameliyat malzemelerini alıp evde kurbağanın içini açmaya başlar ve organları tek tek çıkartıp incelerken annesine yakalanır. İşte o zamanlardan beri bu işe **gönül verdiğimi** söyler validem. Merak belki insanın fitratında olabilir ve eğer değil ise insan konusunda kendisini motive ederek merakını artırabilir sanırım.



DİKKAT

- Yanıtlarınızı ilgili kitapçığın 1. sayfasına yazınız.
- Her soruya bir tek yanıt veriniz.
- Sınava girenler tüm etkinlikleri yapmaya çalışmalıdır.
- Sınav süresi: **120 dakika**.

Siz merak ve cesaret örneğini bir arada sergilemişsiniz. Şaşkınlığımı gizleyemeyeceğim. Bu konuda ailenizin yönlendirmesi nasıl oldu?

Bu işin bir yanı, yani merak, diğer yanı ise hedefe kitlenme. Nedendir bilinmez ama 7 yaşına kadar inanılmaz bir astronot olma sevdam vardı. Neil Armstrong'un fotoğrafına bakınca heyecanlandığımı dün gibi hatırlarım. Ama bir gün yine validem beni bir köşeye oturtup ciddi ciddi konuşmaya başladı. "Oğlum bak biz çok zengin değiliz, çok uzaklara seni gönderemeyiz, paramız yetmez, sen astronot

olma, bilim adamı ol, olur mu?" Validemin duygu yüklü konuşması o kadar beni etkilemiş olacak ki o günden sonra astronot olmayı ağzıma almadım ve "tamam o zaman bilim adamı olayım" deyip bu işe odaklandım. Bazen validem ile **latifeleşirim** "keşke öyle konuşmasaydın belki astronot olurdum" diye, zira şu anda çalıştığım laboratuardaki bir projeyi NASA ile ortaklaşa yapıyoruz ve astronotların giysilerindeki gaz miktarını ölçen sensörleri geliştirip tıp alanında kullanmaya çalışıyoruz.

<http://www.haberkultur.net> (Uyarlanmıştır.)

1.1. Söyleşiyi okuduktan sonra en uygun seçeneği (A,B,C) işaretleyin.

1a. Metin Aytekin, ...

- A. bilimi seven, fakat sanatı tercih eden biridir.
- B. bilimle olduğu kadar sanatla da uğraşır.
- C. sanata yatkın olan biri sayılmaz.

2a. Metin Aytekin, yurtdışında...

- A. ödül vesilesiyle bulunmuştur.
- B. ailesinin maddi desteğiyle bulunmuştur.
- C. bir tesadüf sonucu bulunmuştur.

3a. Metin Aytekin' in annesi ...

- A. oğlunun yurtdışında eğitim görmesini desteklemiş.
- B. kendi mesleki hayatında yanılgılar yaşamış.
- C. oğlunun mesleki seçiminde etkili bir rol oynamış.

4a. Metin Aytekin' e göre....

- A. bir araştırmacının, hayal gücüne ihtiyacı yoktur.
- B. merakı olmayan bir insan araştırmacı olamaz.
- C. merak, bir araştırmacıyı teşvik eden bir unsur sayılmaz.

5a. Metin Aytekin' in annesi onun küçüklüğünden beri....

- A. bilime eğilimli olduğunu gözlemlemişti.
- B. bilim adamı olmayacağını farketmişti.
- C. bilimle arasının iyi olduğuna inanmamıştı.

6a. Metin Aytekin, ...

- A. varlıklı bir ailenin şımartılan tek evladıymış.
- B. hayal dünyasında yaşayan asi bir çocukmuş.
- C. hayalperest, bununla beraber kararlı bir çocukmuş.

1.2. Aşağıdaki altı çizili ifadelerle aynı anlamı taşıyan seçeneği (A,B,C) işaretleyin.

- 7a. "...her sene Amerika genelinde 3 kişiye verilen proje ödülüne hak kazandı..."
 A. aday seçildi.
 B. hak verdi.
 C. lâyık görüldü.
- 8a. "...belki de işimi sevmeme vesile olmuş olabilir..."
 A. sebep olmuş
 B. razı olmuş
 C. vasıta olmamış
- 9a. "...İşte o zamanlardan beri bu işe gönül verdiğimi söyler validem..."
 A. gönüllü olarak başlamış olduğumu
 B. gönül bağladığımı
 C. gönülden irak olduğumu
- 10a. "... Bazen validem ile latifeleşirim ..."
 A. şakalaşırım.
 B. haberleşirim.
 C. laflaşırım.

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki alıntıları uygun seçeneklerle eşleştirin. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

11a.	Dünyanın en büyük ikinci havacılık festivali olan "TEKNOFEST İSTANBUL Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali" kapsamında 15 kategoride düzenlenecek.	A.	Ekonomi bülteninden
12a.	Avrupa Uzay Ajansı'nın bugün dünyanın yörüngesinde 7 sentinel uydusu var. Bu uydulardan elde edilen veriler İtalya'nın başkenti Roma'da bulunan Dünya Gözlem Merkezi'nde değerlendiriliyor.	B.	Tiyatro eleştirisinden
13a.	Elizabeth dönemi seyircisini güldürmüş bir oyunu, günümüz seyircisiyle buluşturup aynı reaksiyonu bekleyebilmek için, dönemler arasındaki gerçeklik kavramı farklarını ortadan kaldırmak gerekir.	C.	Genel kültür dergisinden
14a.	Türkiye, geçen yıl Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracat rakamına ulaşırken, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) onaylanan 30 uluslararası anlaşmayla yeni rekorlar için de altyapı hazırlandı.	D.	Sağlık köşesinden
15a.	En sık rastlanan kronik ağrıların başında bel ağrısı geliyor. Bununla birlikte migren ya da gerginlik, baş ağrıları, artrit, fibromiyalji, zona hastalığı, endometriozis, osteoartrit gibi deformasyon ağrıları da kronik ağrılar arasında yer alıyor.	E.	Magazin yazısından
		F.	Uzay haber bülteninden

3. ETKİNLİK

Metni dikkatlice okuyun.



Bir eylemi gerçekleştirdiğinde utanç verici veya gülünç olarak değerlendirilmekten, mahcup olmaktan korkar; bunun sonucunda çaresiz hissettiğinden sosyal ortamlardan kaçınmayı tercih eder. İnsanların yanında yemek yemek veya konuşmak istemez, kalabalık bir ortama girdiğinde herkesin kendisine baktığını düşünür ve bundan rahatsızlık duyar. Sosyal kaygıya sahip insanlar mümkün olduğunca dikkat çekmemeye çalışırlar, göz temasından kaçınırlar. Sosyal Fobi, çekingenlikle karıştırılmamalıdır. Topluluk önünde konuşma veya kişinin kendini topluluk içerisinde ifade etmesi gereken durumlarda çekingenlik sıklıkla görülebilir. Fakat sosyal kaygısı olan kişi kaçınma davranışı gösterir ve bu durum günlük yaşamının akışını olumsuz etkiler. Her 100 kişiden 7 ila 12'si hayatında en az 1 kez sosyal kaygı bozukluğu yaşamaktadır. Kadınlarda erkeklere göre daha sık görülmektedir. Türkiye'de üniversite öğrencileri ile yapılan araştırmada öğrencilerin %24'ünde Sosyal Kaygı Bozukluğu olduğu saptanmıştır. Genellikle 14-24 yaşları arası başlar.

Sosyal Fobi Nedir?

Uyku, Sosyal Kaygı (Anksiyete) Bozukluğu veya halk arasında daha çok kullanılan adıyla 'Sosyal Fobi', toplumsal ortamlarda bireyin başkaları tarafından yargılanacağı kaygısına sahip olmasıdır. Kişi, bulunduğu ortamdaki insanların onun hakkındaki olumsuz düşüncelerine odaklanır ve bu kaygıyı sürekli olarak yoğun bir şekilde yaşar.

Sosyal Fobi belirtileri

Kişi genellikle rahatsızlık verici bir durumla karşılaştığında yüz kızarıklığı, titreme, karın ağrısı, sindirim problemleri, ağız kuruluğu, kalp çarpıntısı, ses kısıklığı ve nefes darlığı gibi birtakım bedensel belirtiler ortaya çıkar. Bu sırada yetersiz olduğunu ve utanılacak bir durumda olduğunu düşünür. Alay edilmek veya olumsuz eleştiri almaktan korkar. İlgi odağı olmak istemez. Kişi, yaşadığı bu kaygı durumunu gizlemek amacıyla normal dışı davranışlarda bulunabilir. Bu davranışlar sosyal çevresi ve özellikle yakınları tarafından garipsendiğinde kişinin kaygı durumu daha da artar, başa çıkamadığı bir duruma dönüşür. Eğer kaygı yaratan durum içine girmek zorunda kalırlarsa yüz kızarması, terleme, titreme, kalp çarpıntısı, baş dönmesi ve bayılacakmış gibi hissetme gibi anksiyete belirtileri gösterirler. Bu anksiyeteye bağlı olarak da bazen tahminleri kendini gerçekleştiren kehanet şeklinde doğru çıkar. Yani hissedilen yoğun endişe ve kaygı nedeniyle konuşma sırasında kelimeleri toparlayamayabilir ya da ellerindeki titreme nedeniyle tuttukları şeyi düşürebilirler. Böylelikle fobileri ve kaçınma tepkileri pekişmiş olur. Sosyal fobik kişiler başkalarının, kendileriyle ilgili bütün yanlışlıkları, bütün olumsuzlukları göreceğini ve bu nedenle yargılanacaklarını düşünebilirler.

<https://www.milliyet.com.tr> (Uyarlanmıştır.)

3.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.

- 16a. **Metne göre sosyal fobi toplumsal ortamlarda ...**
- A. birinin başkaları tarafından benimseneceği teminatıdır.
 - B. bireylerin başkalarının fikirlerini önemsemeyip dışlanmalarıdır.
 - C. bir kişinin başkalarından eleştirileceği endişesidir.
- 17a. **Yazara göre sosyal kaygıya sahip olanlar ...**
- A. kalabalıktan çekinirler.
 - B. dışadönüktürler.
 - C. sosyal ortamlardan haz duyarlar.

3.2. Metni tekrar okuyun ve aşağıdaki altı çizili ifadelerle aynı anlamı taşıyan seçeneği (A,B,C) işaretleyin.

- 18a. **... Kişi, bulunduğu ortamdaki insanların onun hakkındaki olumsuz düşüncelerine odaklanır ve bu kaygıyı sürekli olarak yoğun bir şekilde yaşar ...**
- A. Konuştukça düşüncelerinden sıyrılırsın, kafan dağılır.
 - B. Başarının sırlarından biri de hedefe kitlenmedir.
 - C. Dikkat çekmeyi seven biri olduğunu düşünüyorum.
- 19a. **... Böylelikle fobileri ve kaçınma tepkileri pekişmiş olur ...**
- A. Vedat hayatın zorluklarıyla mücadele ederek güçlenmiş.
 - B. Bu kek neden sertleşmiş böyle, fazla un mu koydun yoksa?
 - C. Bayram dolayısıyla trafik öyle bir tıkanmış ki!
- 20a. **... Türkiye'de üniversite öğrencileri ile yapılan araştırmada öğrencilerin %24'ünde Sosyal Kaygı Bozukluğu olduğu saptanmıştır ...**
- A. Polis çok önemli bir ipucu tespit etmiş.
 - B. Herhalde yanlış yola sapmış olmalı ki henüz gelmedi.
 - C. Konuyu devamlı başka şeylere yönlendirmezsen elbette ki bir sonuca varırsın.

4 ETKİNLİK

Metni okuduktan sonra doğru seçeneği işaretleyin.

**Efeler**

Efeler; özgürlüğün,
cesaretin, onurun simgesiydi.
Hep heybetli, hep gururlu,
mert, erkek güzeli efelerin
giysilerinden bahsedeceğiz
bugün.

Başlarında nar çiçeği renginde 'Börk' veya 'Fes'. Fes denilince aklımıza Osmanlıların taktığı fes gelmesin. Ondan da önce, hatta bazı araştırmacıların bahsettiği gibi geçmiş M.Ö. 3000'li yılların Etrüsklerine dayanır. Fesin uzun, kalın ve bol bir püskülü var. Bu püskülün adı 'Koz'. Siyah ipekten yapılmış sağ taraftan omza doğru sarkar. Fesin tepesi yuvarlak, buna da 'Kalıpsız' denir. Fesin altına 'Takke' üstünde, 'Oyalı yemeni'. Takke Türk motifleriyle bezenmiş, oyalı yemeni ise sanki binbir çeşit dağın kır çiçekleriyle dolu. Her biri genç kızların aylarca süren göz nuru, el emeği. Oyalı yemeni fesin üstüne bir sarık gibi sarılır. Uzunluğu da 8 ile 12 metre arasındadır. Altta takke, ortada fes, üste oyalı yemeni, efenin başına bir büyük heybet verir. Ancak iş sadece göstermelikle kalmaz. Örneğin, efe; başı dumanlı dağların bir ağaç gölgesinde sırtını kayaya dayayıp kestirdiği zaman işte 'fes' yastık olur. Dövüşte, kılıç darbelerine karşı miğfer.

Efe kente indiği zaman giyinip kuşanır. Heybet görülsün, bilinsin diye. Efe giysilerinin arasında en küçük parça 'Yağlık'tır; yani mendil.

Efe pala bıyıklıdır, sakal uzatmaz. Başları ustura ile traş olur ve sadece tam orta yerinde bir perçem bırakılır.

Efenin atları erkektir, atın sırtında şala benzer bir örtü vardır. Atın mahzunları gümüşten altın yaldızlıdır.

Evet, efe bu kıyafetiyle, ama at üzerinde, ama yaya yürürken, yok şu dağ başında sırtını bir kayaya dayamış kestirirken, yok düşmanıya çarpışırken, veya bir pınarbaşında sazların çaldığı meydan zeybeğiyle narasını çekerken, hep heybetli, gururlu, mert bir erkek güzeldir.

<http://www.hakimiyet.com/> (Uyarlanmıştır.)

Efeler		A.	B.	C.
		Doğru	Yanlış	Böyle bir bilgi verilmiyor
21a.	Efeler eşlerine olan sadakatleriyle bilinirlerdi.			
22a.	Fes, efenin olmazsa olmazıydı.			
23a.	İşlemeli yemeni fesi kaplayacak şekilde takılmalıdır.			
24a.	Fes, sarıgi andıran kızıl renkte bir başlıktır.			
25a.	Efelerin, görünümüne itina ettikleri söylenemez.			

5. ETKİNLİK

Metni dikkatlice okuyun.



İş görüşmeleri zorlaşıyor!

Teknolojik gelişmeler ve dijital dönüşümün etkisiyle iş dünyası yeni bir forma kavuştu ve iş görüşmelerinde geleneksel yetkinliklerin yanı sıra dijital beceriler de sorulmaya başlandı. Diğer bir deyişle iş görüşmeleri daha zor bir hal alıyor ve almaya da devam edecek. Geleceğin iş dünyasında iyi bir kariyere sahip olmak için hangi şartlar mı gerekiyor, birlikte bakalım...

Yazılım hemen hemen hayatımızın her alanında kullanılıyor. Teknolojik ve dijital ürünlerin temelini ise kodlamalar ve yazılımlar oluşturuyor. Gelecekte çalışma hayatının aktif bir üyesi olmak için kodlama dilini bilmek vazgeçilmez bir unsur olacak. Özellikle teknik işler özelinde kodlama dillerine iyi derecede hâkim olanlar ve bunları doğru stratejiler ile uygulayanlar geleceğin iş dünyasında aranan yüzler olacaklar.

İyi bir kariyere sahip olmak istiyorsanız uygulama-geliştirme konusunda da iyi bir donanıma sahip olmanız şart. Günümüzde büyük, orta veya küçük ölçekli kurum ve kuruluşlar verdikleri hizmetlerle doğru **orantılı olarak dijital dünyada birtakım uygulamalar geliştiriyor**, bu alanda yatırımlar yapıyor. Gerek rekabet, gerekse dijital dünyada yer bulmak amacıyla bu alan giderek büyüyecek. Dolayısıyla şirketler müşteri kitlesine ve potansiyel müşteri kitlesine ulaşmak için iyi bir görünüme sahip olmak istiyorlar. Dijital tasarım noktasında kendisini geliştiren bireyler, birçok iyi şirkette kendilerine yer bulabilecek.

Gelecekte iyi bir kariyere sahip olmak istiyorsanız etkili bir proje ve ürün yöneticisi olmanız gerekiyor. Ortaya koyulan her dijital projenin ve ürünün hedef kitleye yönelik stratejik planlamasını doğru bir biçimde yapmanız önem taşıyacak. Bu yetkinliğe sahip olan kişiler, geliştirilen proje ve ürünlerin pazarlanması hususunda da etkili olacak.



Teknolojik gelişmeler ve dijital dönüşümün de etkisiyle artık geleneksel pazarlama yöntemlerinin yanında dijital pazarlama yöntemlerini de konuşur olduk. Dolayısıyla dijital dünyada adı geçen tüm trendlere hâkim olmalı, sosyal medyayı etkili bir biçimde kullanmalısınız. Çok daha ucuz maliyetlerle, daha büyük kitlelere sınır tanımadan hitap etmenizi sağlayan dijital pazarlama uzun yıllar güncelliğini yitirmeyecek.

Dijital dünyanın sağladığı en büyük avantajlardan birisi de hedef kitleyi bir genelden çıkarıp kişiselleştirebilmesi. Kurum, kuruluş ve işletmeler **demografik ya da jeolojik bilgilerden ziyade psikografik temelli bilgilere sahip olmak istiyorlar**. Buna doğru orantılı olarak Büyük Veri (Big Data) dünya çapında giderek önem kazanan ve büyüyen yapısıyla dikkat çekiyor. Veri madenciliği konusunda kendisini iyi derecede yetiştirmiş ve değerli bilgiyi diğer bilgilerden ayırabilen kişiler, geleceğin iş dünyasında vazgeçilmez isimler arasında yerini alacak.

<https://www.cnnturk.com> (Uyarlanmıştı.r.)

5.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.

- 26a. Metinde vurgulanan aşağıdakilerden hangisi olamaz?
- A. Zaman akışıyla iş arayışı alanının standartları genişliyor.
 - B. İş arayışında olanların teknolojik gelişmeleri takip etmesi zorunlu değildir.
 - C. Geleceğin iş dünyasında iş görüşmeleri git gide daha da güçleşecektir.
- 27a. Yazara göre iyi bir kariyere sahip olmak için ...
- A. geleneksel pazarlama yöntemleri yeterlidir.
 - B. sosyal medyayı tanımak şart koşulmaz.
 - C. dijital alanda donanımın önemi çok fazladır.
- 28a. Metne göre şirketler, dijital ...
- A. eğitimli çalışanlar bulmaya özen gösterirler.
 - B. tasarım göstergelerine güven duymazlar.
 - C. proje yetersizliğine güvenirler.
- 29a. Yazar, "... orantılı olarak dijital dünyada birtakım uygulamalar geliştiriyor..." ifadesiyle ne anlatmak istemiştir?
- A. Potansiyel müşteri kitlesine ulaşmaya odaklandığını.
 - B. Hizmet- teknoloji ilişkisini göz önünde bulundurdıklarını.
 - C. Gelişmekte olan teknolojiye ayak uydurma telaşını tanımlıyor.
- 30a. Yazar, "... demografik ya da jeolojik bilgilerden ziyade psikografik temelli bilgilere sahip olmak istiyorlar" ifadesiyle ne anlatmak istemiştir?
- Müşteri kitlesinin...
- A. yerbilimsel durumuna değiniyor.
 - B. nüfusbilimsel göstergelerinin önemine değiniyor.
 - C. davranışsal eğilimlerini de ölçmeye çalışıyor.

6. ETKİNLİK

Metindeki 31a-35a numaralı boşlukları aşağıdaki seçeneklerden en uygun olanıyla doldurun. Her seçenek yalnızca bir kere kullanılabilir. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

A.	verildiğinde	B.	olduğu	C.	olmalarını
D.	andıran	E.	iyileştirebileceğini	F.	iyileştiren

Zaman zaman eğlenmek, zaman zaman duygularımızı ifade etmek için müzik dinlemeyi severiz. Ancak bu keyifli aktivitenin sağlığını da _____ (31a) biliyor muydunuz? Müzik dinlemenin sağlığa faydaları en az müzik türleri kadar çeşitlidir. Ohio Devlet Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmaya göre yoğun bakım ünitesindeki hastaların sevdikleri müzikleri veya şarkıları dinlemeleri kaygı seviyelerini üçte bir oranında düşürmüştür.

Müziğin mucize etkilerini biliyor musunuz?



Tabii ki kişinin aşına olduğu ve bu sebeple ona rahatlık veren eserlerin tercih edilmesi önemlidir.

Müzik dinlemenin sağlığa faydalarından biri de iştah kontrolüdür. Hardee's restoran zinciri, restoranlarından birinde daha lüks yemek yerlerini _____ (32a) bir düzenleme yaptı. Araştırmaya göre bu düzenleme sonrasında restorana gelen kişiler %18 daha az yemek tüketti ve yemeklerinden daha çok keyif aldı.

İngiltere'deki Northumbria Üniversitesi'nde yapılan araştırmaya göre Vivaldi'nin Dört Mevsimi'nden ruh halini yükselten konçertolar zihinsel uyanıklığı güçlendirebilir. Genç yetişkinlere yoğun konsantrasyon gerektiren görevler _____ (33a) iç açıcı Bahar konçertosunu dinleyen grup, daha yavaş ve daha karamsar olan Sonbahar konçertosunu dinleyen gruba göre daha iyi iş çıkarttı.

Hollandalı araştırmacıların 2013'te yürüttüğü bir çalışmanın sonuçlarına göre kalp hastalarının günde 30 dakika boyunca favori müziklerini dinlemeleri kan damarı sağlığını iyileştirmiştir. Müzik dinlemek nitrik oksit gazının üretimini artırır; bu da kan damarlarını genişleterek daha sağlıklı ve esnek _____ (34a) sağlar.

2013'te yapılan bir araştırmada bir grup halinde şarkı söyleyen veya enstrüman çalan anaokulu çağındaki çocuklar, sadece öykü dinleyen bir diğer grup çocukla kıyaslanmıştır. Sonuçlara göre, müzikle ilgilenen grupta başka çocuklara yardım etme isteği ve problem çözme becerilerinin diğer gruba göre 30 kat daha fazla _____ (35a) görülmüştür.

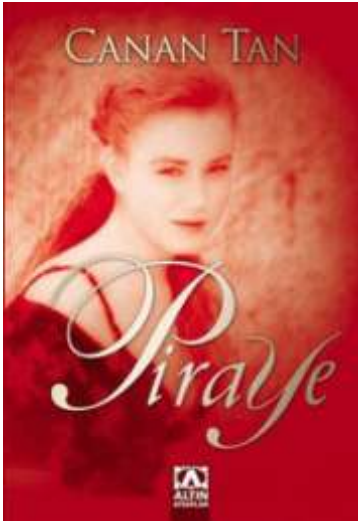
Müzik dinlemenin sağlığa faydaları stres kontrolünde de görülmektedir. Araba sürerken yumuşak bir şarkı listesine geçiş yapmanız, daha sakin hissetmenize ve yolda daha az hata yapmanıza yardımcı olabilir.

<http://www.milliyet.com.tr> (Uyarlanmıştır.)

7. ETKİNLİK

7.1. Hızlı bir okumadan sonra doğru cevabı işaretleyin. (A, B veya C).

- 36a. Yazarın metinde vurgulamak istediği ...
- A. aile içi evliliklerdir.
- B. aile desteği olmadan yapılan evliliklerdir.
- C. aile baskısıyla yapılan evliliklerdir.
- 37a. Piraye'nin kişiliği için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A. Başına buyruk hareket eden saygı yoksunu bir kızdır.
- B. Hayatı dolu dizgin yaşamayı seven özgür ruhlu bir kızdır.
- C. Gözü yükseklerde, çok hırslı bir kişiliğe sahip olan bir genç kızdır.
- 38a. Yazara göre, Ömer'in tutumu, Piraye'yi ...
- A. ilgisiz bırakıyor.
- B. sevindiriyor.
- C. derinden etkiliyor.



“Piraye” Canan Tan

Arada kaldım! Çok büyük bir baskı var üzerimde. Annemle babam, kendi yaklaşımlarının sonuç vermeyeceğini görmüş olmalı ki, bu kez de ablamı koyuyorlar araya. "Neler oluyor Piraye'ciğim?" diye başlıyor ablam. Aile desteği olmadan yapılan evliliklerin sonuçlarını, her cümlenin başında kendi durumunu örnek göstererek anlatıyor; benim bu konuda ne kadar şanslı olduğumu yineleyip duruyor. Böyle bir kısmet her zaman ele geçmezmiş; aman ha, iyice düşünüp taşınmadan "olmaz" dememeliymişim. "Daha ayrıntıları bile konuşmadık Haşim'le" diyorum. "Ya beni alıp Diyarbakır'lara götürmeye kalkarsa..." "Ne var bunda? Ben ailemin burnunun dibinde mutlu olabildim mi? Burada

sıradan bir evlilik yapacağına, gider oralarda kraliçeler gibi yaşarsın."

Belli ki, aralarında bunu bile konuşmuşlar.

Babamın, ben mezun olunca beraber çalışmamız yolundaki emellerini rafa kaldırması; Arif zorunlu hizmet için beni uzaklara götürecek diye kıyametler koparan, belirli bir süreyi kapsayacak bir özleme bile dayanamayacağını söyleyen, "Bu çocukla evlenmek istersen beni çiğneyip geçmen gerekir," diyebilen annemin, yıllarca sürebilecek bir ayrılığı kabullenebilmesi gerçekten inanılmaz.

Onları bu kadar etkileyen ne?

Haşim'in Diyarbakırlı bir aşiret reisinin oğlu olması mı? Zenginliği mi? Öğrenimini tamamlayıp, hayata atılmak üzere oluşu mu?

Ya ben? Beni etkileyen neydi Haşim'de?

Çevremdeki, Esin'in çoluk çocuk dediği gençlerden farklılığı ve olgunluğu mu? Yakışıklılığı ya da yalnız annemler için geçerli olabileceğini düşündüğüm zenginliği mi?

Güçlü duruşu belki. Ya da bana yaklaşımdaki sıcaklık. Duygularını iletme biçimi...

Ama şu anda, ben, içine çektiği o eşsiz büyüünün çekiminden sıyrılmak üzere olduğumu görebiliyorum.

Sanırım; ailelerin devreye girmesinden önce, gereken sıcak beraberliği yaşamadığımızdan. Basamakların sırasını karıştırdığımız için...

Her ne olursa olsun, içinden çıkılması zor bir bunalım dehlizinin içinde yapayalnızım. Bir yandan ailem, diğer yandan Haşim ve perde gerisinde onun ailesi; üzerime üzerime geliyorlar.

Kendimle kalıp sağlıklı düşünemiyorum. Bekleseler, istedikleri doğrultuda bir kararı kendi başıma da alabileceğim belki. Ama izin vermiyorlar ki...

Esin de yardımcı olmuyor bana. Diğerleri gibi düşünüyor o da.

Bir tek Ömer var benden yana. Ve onun yaralı bakışları...

"Casuslar işbaşında," diye dişlerinin arasından mırıldanıyor Ömer.

Ne yazık ki haklı...Beni kendi halime bırakmış görünen, kantinde eskisi kadar boy göstermeyen Haşim, farklı bir yol izliyor artık. Dostum, dediği koruması ya da yakın arkadaşlarından birkaçı, kapıdan şöyle bir bakıp gerisingeriye dönerek, ağalarının yanına koşuyorlar. Benimle ilgili günlük raporlarını vermek için.

Bu can sıkıcı durumu fark etmemiş görünmeye çalışıyorum ama; en iyimser bir yorumla, bana aşağılandığımı duyumsatan izletme taktığının nereye kadar süreceğinin de merakı içindeyim.

Hakkımda oluşturulan rapor değerlendirmelerinin acı meyvelerini, kristal bir tabağın içinde sunmakta gecikmiyor Haşim.

"Piraye," diyor her zamanki sakın, yumuşacık sesiyle. "İstediğin gibi davranmakta serbestsin. Ama, topluluk içindeki hareketlerinde biraz daha dikkatli olman beni sevindirecek."

İşte beni patlama noktasına getiren sözler!

Ne yapmışım ben? En çok, en çok, sınıf arkadaşlarımla gülüp şakalaşmışım...

Ne kötülük var bunda?

Bazı davranışlarım abartılı olabilse de (ki değil!) kimi ne ilgilendirir?

Bir süre sakinleşmeyi bekliyorum.

"Hangi sıfatla söyleyebiliyorsun bunları?" diye soruyorum. "Henüz aramızda kesinleşmiş bir ilişki kurulmamışken..."

"Yanlış anladın beni," diye alttan almaya çalışıyor. "Sıradan bir arkadaşın da böyle bir uyarıyı yapabilirdi. Ayrıca ben, farklı bir konumda olduğumu düşünüyorum."

"Kimse bana kısıtlayıcı engeller koyamaz Haşim Bey!" diye bağıriyorum. "Buraya kadar! Artık benimle ilgili, geleceğe yönelik düşüncelerinizi rafa kaldırsanız iyi olur. Bir daha gündeme geleceklerini hiç sanmıyorum."

Yanıtını beklemeden yerimden fırlayıp yanından uzaklaşıveriyorum.

[...]

Kar taneciklerinin kanatlarında can bulan, hemen ardından gözler önüne seriliveren; yadsınacak yanı, gizlisi saklısı kalmamış; ikimizin de bilerek, isteyerek, doludizgin yol aldığımız bir beraberliği paylaşıyoruz Haşim'le.

Esin'le Korhan, ortaya çıkan tablodaki en büyük payın kendilerine ait olduğunu bilmenin sevinci içindeler. Diğer arkadaşlarımızın tepkileri de olumlu yönde. Yakın çevremizdeki herkes, Haşim'le birlikteliğimizi onaylıyor. Ömer dışında!

Hiç konuşmuyor benimle Ömer... Küs bana. Bakışlarındaki ifadenin kızgınlık ve öfke mi, yoksa üzüntü ya da umarsızlık mı içerdiğini göremiyorum. Koyu renk camlı gözlüğünün ardına gizlemiş gözlerini. Başında ters taktığı, siperi ensesine dönük bir kasket... Yüzünün açıkta kalan bölümü, mumdan bir heykel gibi kıpırtısız, donmuş kalmış.

Bir tek benimle değil, çevresindekilerle de zorunlu olmadıkça konuşmuyor. Eski neşesinden, hareketliliğinden eser yok.

Yalnız, bana şaşırtıcı gelen, Haşim'le ikili ilişkilerinde en ufak bir değişiklik olmaması. Eskiden nasılsa, şimdi de öyle; konuşuyor, gülüyor, şakalaşıyorlar. Ömer'in bu hassas dönemde yakın kalabildiği tek insanın Haşim oluşu hayrete düşürüyor beni.

Belki de doğal olan bu. Haşim onun ağabeyi. Elinin tersiyle iteleyemez onu. Sevgide, saygıda kusur edemez. Ama beni yok sayabilir. Varlığı yadsınan; önemsenmeyen, küçücük, değersiz bir nesne gibi davranabilir bana.

[...]

Ders ve klinik saatleri dışındaki tüm zamanımızı birlikte geçiriyoruz Haşim'le.

Ağa, bey şartlandırmalarının yarattığı o ulaşılmaz dış görünüşünün tersine, son derece sıcak ve esprili olduğunu görmek, onu bilinmedik yönleriyle tanımak sevindiriyor beni.

Tek sıkıntım, bu tür yakınlıklara yabancılığımın getirdiği tutukluktan olsa gerek, arkadaşlarımla gözü önündeyken, birlikteliğimizden duyduğum yabancı huzursuzluk. Mahcubiyeti çağırıştıran bu duyusu da yavaş yavaş aşıyorum.

7.2. Metni dikkatlice tekrar okuyun ve doğru cevabı işaretleyin.**39a. Yukarıdaki alıntıda yazar, ...**

- A. kadının özel hayatına dair kararlarında yakınlarının etkisini ön plana çıkarıyor.
- B. kadının tek başına hareket etmesinin geleceğini mahvedeceğini öne sürüyor.
- C. kadınların, aşiret reisinin koruması altında olmasını onaylıyor.

40a. Yazar, Haşim'in,...

- A. Piraye'ye karşı küçümseyici bir tavır takındığının altını çiziyor.
- B. çevresindekilerin görüşlerini umursamadığını belirtiyor.
- C. görüldüğünden farklı bir kişiliğe sahip olduğunu gösteriyor.

41a. Piraye, ...

- A. ailesinin maddi durumuna uygun bir eş bulma çabasındadır.
- B. yaşadığı ikilemden bunalmış bir haldedir.
- C. geçmişinden sıyrılamamanın üzüntüsü içindedir.

42a. ... "Bu çocukla evlenmek istersen beni çiğneyip geçmen gerekir," cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle anlamca bağdaşmaz?...

- A. Kurallarımı çiğnemek neymiş, görürsün küçük bey!
- B. Aileni çiğneyerek istediğini elde edeceğine inanıyor musun gerçekten?
- C. Hele bir daha bunu yapmayı dene; çiğ çiğ çiğnerim seni!

43a. "Ama şu anda, ben, içine çektiği o eşsiz büyüünün çekiminden sıyrılmak üzere olduğumu görebiliyorum" cümlesiyle ne anlatılmak istenmiştir?

- A. Kişinin bulunduğu durumdan veya ruh halinden uzaklaşmaya başladığı.
- B. Kişinin içinde bulunduğu durumdan duyduğu memnuniyet.
- C. Kişinin içine düştüğü durum ve çektiği güçlüklerle başa çıkamadığı.

44a. Alıntıda "Sanırım; ailelerin devreye girmesinden önce, gereken sıcak beraberliği yaşayamadığımızdan." cümlesindeki altı çizili ifade aşağıdakilerden hangisiyle eş veya yakın anlamdadır?

- A. Çekişmeli geçen maçta ikinci devreye girildikten hemen sonra bizim takım maalesef gol yedi.
- B. İki kardeşin atışmasında devreye girip onları sakinleştirmeseydim kim bilir neler olurdu?
- C. Elektrik arızası giderilince tüm makineler yeniden devreye girdi.

45a. "Artık benimle ilgili, geleceğe yönelik düşüncelerinizi rafa kaldırsanız iyi olur." cümlesindeki altı çizili ifade aşağıdakilerden hangisiyle eş veya yakın anlamdadır?

- A. Aysel Hanım, şu dosyaları rafa kaldırsanıza lütfen, yer tutmasın.
- B. Havalar iyice ısındı; kışlıkları rafa kaldırmanın zamanı gelmedi mi sence de?
- C. Tayininin çıkmasını daha çok beklersin, senin dosyanı rafa kaldırmışlar!

8. ETKİNLİK

46a-50a numaralı alıntılar okuduktan sonra altı çizili kelimelerin anlamını verilen seçeneklerle eşleştirin. Her seçenek yalnız bir kere kullanılacaktır. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

A.	Güvenilir, istikrarlı ve dengeli bir davranış.	B.	Anlamsız, boş yere veya gereksiz olarak.	C.	Bir şeyi analiz etmeye çalışmak.
D.	İçine sıvı konulan, geniş gövdeli, dar boğazlı, toprak kap.	E.	Bir şeyi sağlam bir biçimde yerleştirmek.	F.	Mal üretmekte araç gereçlerin işlenmeden önceki doğal durumu.

46a.	Kamış duvarlı yığın yığın evler, tüten dumanlar, başlarında <u>testi</u> lerle sudan dönen kızlar gördük.	
47a.	<u>Beyhude</u> münakaşalar olacağını anladı da odadan neredeyse koşarak çıkıp gitti.	
48a.	Kalabalığı kısa ve kuş bakışı bir <u>tahlil</u> den geçirelim.	
49a.	<u>Tutarlı</u> bir yönetimin yarar sağlayacağını kavradım.Emekli maaşlarının yetersiz olduğu için yan gelirlere ihtiyaçları vardı.	
50a.	Özel <u>hammadde</u> ler ve kaolinle üretildiğinden normal porselenlerden daha ince ve parlak bir yapıya sahiptir.	

2. Bölüm: KISA CEVAPLAR**1. ETKİNLİK**

Metindeki boşlukları cümleyi tamamlayacak uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

**ÇİRAĞAN SARAYI**

İstanbul'un en değerli yapıları arasında yer alan Çırağan Sarayı, Beşiktaş ile Ortaköy arasında kalan bir noktadadır. Ünlü sarayın **i** _____ (1b) 1871 yılında, Abdülaziz döneminde tamamlanmıştır. Bu yapının yerinde önceleri Lale Devri'ne ait eski bir saray bulunmaktaydı.

Bugünkü Çırağan Sarayı mimarisinin ihtişamına **u** _____ (2b) için yaklaşık 4 milyon altın

harcanmıştır. Öyle ki dış devletlere dahi Çırağan Sarayı'nın yapımı için borçlanılmıştır.






İspanyol Elhamra Sarayı'nın mimarisi ile aralarında benzerlik olmasındaki en önemli neden mimarının Nikoğos Balyan olmasıdır. Çırağan Sarayı, bugünkü mimarisine sahip olana kadar birçok kez yıkılmış ve t _____ (3b) inşa edilmiştir. Son hali olan günümüzdeki Çırağan Sarayı mimarisi Cumhuriyet Dönemi'ne aittir. Lale Devri eğlencelerine verilen Çırağan ismi, ünlü sarayın da ismi olmuştur. Çırağan Sarayı'nın önemli bir özelliği de Osmanlı Dönemi'nde kısa bir süre de olsa kraliyet ikametgâhı olarak k _____ (4b) olmasıdır. Farsça'da ışık anlamı taşıyan Çırağan ismi, İbrahim Paşa tarafından bu saraya verilmiştir. Sultan II. Mahmut tarafından yıkılarak yeniden inşa edilmesi kararlaştırılmıştır. Çevresinde bulunan cami ve okul yıkılarak ahşap mimaride olan saraya klasik bir mimari kazandırılmıştır. 1857 yılında Abdülmecid tarafından yeniden yıkılan Çırağan Sarayı batı mimarisinden e _____ (5b) yapılmaya başlansa da, Abdülmecid'in ölümü üzerine sarayın yapımı yarım kalmıştır.

<http://www.gizliemlak.com/td-135/ciragan-sarayi.html> (Uyarlanmıştır.)

2. ETKİNLİK

Sütun B' deki kelimeleri doğru sırayla sütun A'daki boşluklara yerleştirin.






Barış Manço

SÜTUN A		SÜTUN B	
6b.	Barış Manço, 2 Ocak 1943 tarihinde, Rikkat ve Hakkı Manço çiftinin dördüncü çocukları olarak Moda'da dünyaya geldi. Aileden _____ müzikle ilgilenmeye başladı.	ortaokul - gelen- aldığı- öğrenimini -yaşlarda – yeteneğiyle	
7b.	Lise yılları bittiğinde Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde resim, grafik ve iç mimari eğitimi aldı. Türkiye'ye döndüğünde Fuat Güner ve Mazhar Alanson ile birlikte "Kaygısızlar" adlı grubu kurdu. Aranjman şarkılara tepki göstererek Anadolu'dan _____ başladı.	müzik-tarzında- pop- yapmaya-beslenen-folk	
8b.	Yurtdışında birçok TV programına konuk olarak katıldı, birçok ülkede konserler verdi. 1988 yılının Ekim ayında TRT 1'de _____ başlayan "7'den 77'ye", 1998 Haziran ayında 370. kez ekrana gelerek Türk televizyonculuğunda ulaşılması zor bir rekora imza attı.	ve-çocuk-eğlence-olarak- bir-aileye-programı- yönelik	
9b.	"Ekvator'dan Kutuplar'a" _____ 100'den fazla değişik yöreye giderek 600.000 km.'ye yakın yol kat etti.	ekibiyle-beş- programında-kıtada- birlikte- isimli	
10b.	Bestelediği 200'ün üzerindeki şarkısı, kendisine 12 altın ve 1 platin albüm ve kaset _____ daha sonra çeşitli dillere çevrilerek yorumlandı.	ödülü-bu-kazandırırken- bir-bölümü-şarkıların	

<https://www.facebook.com/tsmseverler/photos>






3. ETKİNLİK

Boşlukları metin türüne uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

11b.	Açık davet: "Hedef 1 Milyon Üye" kampanyası dahilinde düzenlenen geceye katılan Silivri Belediye Başkanı Özcan Işıklar, Silivri Fenerbahçeliler Derneği tarafından k _____ Fenerbahçe Üniversitesi için yer vermeye hazır olduklarını ifade etti.	
12b.	Psikoloji: Pozitif psikoloji, geleneksel psikolojinin aksine insanların müsbet özelliklerine, güçlü yönlerine o _____, daha çok umut, iyimserlik, mutluluk, hayat kalitesi, hayat doyumluluğu gibi psikolojik iyi oluş konusunu araştıran bir yaklaşımdır.	
13b.	Trafik kazası: İstanbul istikametinde 2 hafif ticari araç ile 4 otomobil çarpıştı. Yol ulaşımına k _____, ihbar üzerine olay yerine 112 Acil ve polis ekipleri geldi.	
14b.	Magazin: Amerikalı ünlü şarkıcı Beyonce ve eşi Jay-Z, bir hayranlarına çekilişle 30 yıl boyunca g _____ olacak konser bileti vereceklerini açıkladı.	
15b.	Spor: Beşiktaş Teknik Direktörü Şenol Güneş, Süper Lig'in 20. haftasında deplasmanda 6-2 galip g _____ Antalyaspor maçıyla ilgili "Geçen hafta kaybettiğimiz puanı geri getiremedik ama kaybedilen morali geri getirdik." diye konuştu.	

4. Etkinlik

Türkçede "**saç**" kelimesi başka kelimelerle kullanıldığında değişik anlamlara gelmektedir. Buna dayanarak aşağıdaki boşlukları cümlelerin anlamına göre uygun bir şekilde doldurun.

16b.	Annemiz bizi okutabilmek için saçını _____ etti.	
17b.	Onu, saç _____ birbirine karışmış görünce çok üzüldüm.	
18b.	Sinirinden saçını _____ yolmaya başladı.	
19b.	Artık Neslihan Teyze'nin de saçına _____ düşmüş.	
20b.	İki genç kız bir erkek uğruna saç _____ geldiler.	

ΣΑΣ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ 1
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ